

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyiltérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, vagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések természetük szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A „volt“-ak pártja.

— dec. 3.

A Justh Gyula elnöklete alatt álló függetlenségi párt minapi értekezlete egy új faktorral gyarapította a magyar politikai életet. Olyan faktorral, melynek eddig igazán semmiféle alkotmányos állam közéletében nem jutott más szerep és más kompetencia, mint az, hogy az embereket megnevetesse. Ez az értekezlet a „volt“-ak tanácskozása volt. A végrehajtó bizottságba beválasztották a párt „volt“ főispánjait. És a pártpolitika irányítására a „volt“ képviselők osztogattak jó tanácsokat. Ilyen körülmények között igazán nem lenne csoda, ha a Justh Gyula elnöklete alatt álló pártból is nemsokára „volt“ párt lenne. Ami a „volt“-ak értekezletén még ezeken kívül történt, az semmivel sem komolyabb, mint a mult lepolitizált személyiségeinek ez a groteszk felvonulása. A Justh párt vezérei és tagjai ugyanis semmi másban nem tudtak megállapodni, mint csakis abban, hogy ők ellenzékiek lesznek. De hogy miért, mi ellen, milyen okból és milyen célok érdekében fognak ellenzéki politikát csinálni, arról hallgat minden tudósítás. Be kell tehát érünk azzal a feltevessel, hogy Justh Gyula pártja éppen csak azért lett ellenzéki, mert kormánypárti nem lehetett.

Az elvek dolgában már nem tudtak megegyezésre jutni, volt aki azt tanácsolta, hogy a párt most kettőzött erővel vessen magát a függetlenségi jelszavakra és követelje akár a magyar nemzeti hadsereget is, holott, a mikor ez a csoport tagja volt a koalíciónak, vezére nem egyszer jelentette ki, hogy nekik katonai téren semmi sem kell. Viszont azonban olyan párttag is akadt, aki a gravaminális politika elejtésében és a gazdasági kérdések ápolásában jelölte meg a párt jövődöbeli hivatását. Legérdekesebb mindenestre az volt, ami a „volt“-ak értekezletén a választójog reformja körül történt. A párt két vezetőtagja ugyanis belépett, sőt az egyik tisztet is vállalt a nemrég megalakult ugynevezett reformklubban, amely az általános szavazati jog társadalmi propagálását tekintti egyik legfőbb feladatának. Ezt az eljárást a jelenlegi és ter-

mészetesen „volt“ párttagok a legkeményebb bírálat tárgyává tették, olyannyira, hogyha maga a pártelnök nem sietett volna a sarokba szorított alelnök védelmére, megtörtént volna az a bohózat, hogy a „volt“ tagok szétrobbantották volna a pártot.

A függetlenségi párt négy évig kormányzó párt volt. A kormányzat vitelére és támogatására állítólag azért vállalkozott, hogy a választójog reformját megalakítsa. A négy esztendő alatt mindenbe belefogott, csak abba nem, amire és amiért tulajdonképpen vállalkozott. Most pedig, amikor már megszűnt kormányozni és kormányt támogatni, még mindig azt bizonyítja magatartásával, hogy a választójog kibővítését még ma sem tekinti problémának, megfontolandó, kidolgozandó, a nemzeti élet kautéláival körülbástyázandó feladatnak, hanem ma is még csak annak tekinti, aminek öt esztendő óta használja: taktikai eszköznek, melyet az ember hol kitér, hol összehuz, hol hangosan berregtet, hol pedig elnémit, úgy amint azt a pillanatnyi érdek kikapcsolja. Milyen kellemesen elűtnek ettől az üres, hiábavaló lármától azok a nyilatkozatok, melyeket Héderváry miniszterelnök az utolsó napokban tett éppen a választói jog kérdésében. — Mig Justh Gyula pártja nem talál magának álláspontot, hanem csak taktikázik a választójoggal, addig a kormányelnök azt hirdeti, hogy előbb minden más sürgős feladatot meg kell oldani, hogy a választójogi reform problémája egyedül, minden más kérdéstől függetlenül álljon a nemzet elé, mivel az egész jövőre kiható kérdés csak így nyerhet kimerítő és minden részletében kelendő megoldást.

A hangos függetlenségi az azt mondják, hogy a választójog kérdésében az a különbség köztük és a kormány között, hogy ők mindjárt akarják, a kormány pedig ki tudja mikor. De a tények azt mutatják, hogy ez a különbség egészen másból áll. Nevezetesen abból, hogy ők a választójoggal csak taktikázni akarnak, a kormány pedig meg akarja oldani. Szóval a kormány azt készíti elő, ami lesz. A függetlenségi Justh párt pedig nem tud elmozdulni arról a pontról, ahol „volt“ és ahol szükségképpen megszűnik majd lenni.

Az ujhelyi bankfiók.

Küldöttségjárás után. — A szerdai impressziók. — Lesz-e eredménye az akciónak? — dec. 3.

Az osztrák-magyar bank fiókjáért való akciónk — s e percben nincs okunk rá, hogy másképp higgyük — aligha marad meddő. Komoly és elmélőzhető argumentumokat tudunk föl sorakoztatni annak az igazolására, hogy jogosan formálunk just a bankfiókhoz és hisszük is, hogy illetékes helyen méltányolni is fogják azokat a szempontokat, melyek a bankfióknak Ujhelyben való föllátása mellett szólnak. Örömmel konstatáljuk, hogy a szóbanforgó nagy gazdasági érdekek megtudták mozdítani Ujhelyt és az akció áttérődött arra az utra, melynek egyik közel fekvő stációja csak az eredményesség lehet. Keserves keményen nehezedik ellenünk az élet és gondoskodunk kell új erőforrásokról, melyekből friss és egészséges vér áradhat a stagnáló s a fejlődésben elakadt organizmusba. Ha nem is írjuk alá, hogy az osztrák-magyar bank fiókjával megkapjuk az irt is minden gazdasági bajunkra, azt azonban koncedálnunk kell, hogy ipari és kereskedelmi szempontból s a forgalom fokozásának érdekében jelentős sulylyal kapcsolódniék Zemplénvármegye gazdasági életébe az ujhelyi bankfiók.

Az a küldöttség, mely Kazy József orsz. képvis., Meczner Gyula főispán és dr. Reichard Salamon polgármester vezetése alatt szerdán a bankfiók ügyében Budapesten járt, a legbiztosabb impressziókkal jött haza. — Egy sereg vidéki város mozdult meg és mindenfelől hallatszanak a hangok, melyek maguknak reklamálják a bankfiókot. Eminens gazdasági érdekekről van szó, meg tudjuk hát érteni a viaskodást, melylyel a közvetlen szomszédjaink közül Ungvár és Munkács is akciót kezdett. De a földrajzi viszonyok, a kereskedelmi s gazdasági szempontok mind egy-egy argumentumot szolgáltatnak ahhoz, hogy Ujhely — a siker minden reményével — vehesse fel a küzdelmet és a maga nagy érdekeit vihessen előbbre azzal, hogy az ujonnan tervbe vett bankfiók egyikét Ujhelyben építse meg az osztrák-magyar bank. S az a buzgóság, melylyel az akciót az ötlet első szószólói előre segítették és az a jóindulat, mely fogadta mindenfelé — s főleg illetékes, mérvadó helyen — az akciót, ma már mintegy garancija annak, hogy igyekvéseink nem maradnak céltalanok és Ujhely rövidesen hozzájut a bankfiókhoz.

Előző számunkban már beszámoltunk arról a fogadtatásról, melyben Khen-Héderváry Károly miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter előtt volt része, az ujhelyi küldöttségnek. Jóakaratosan s őszinte készséggel kíván egy kormányelnök, mint a pénzügyminiszter a segítségünkre lenni és értékes támogatásuk nem marad el majd mellőlünk akkor sem, amikor arról lesz szó, hogy Ujhely óhaja honoráltassék. Nem kívánunk mi semmiféle kedve-

zést, csupán azt akarjuk, hogy ne mellőztessenek azok a gazdasági érdekek s azok az érvek, melyek jogossá s az osztrák-magyar bank szempontjából is indokolttá teszik a kérelmünket. Ugy a miniszterelnök, mint a pénzügyminiszter válasza biztató ígéret arra, hogy a bankfiókok széjjelosztása során csak egyetlen szempont lesz mérvadó: az objektív igazság szempontja s akkor nekünk nem lehet okunk arra, hogy bizalmatlanul várjuk a döntést.

Az a memorandum, melyet a Pesten járt küldöttség az illetékes tényezők elé szerdán vitt, meggyőzően fejt ki egyfelől Ujhelynek, a bankfiókhoz való letagadhatatlan jusát, másfelől meg azt a bizonyosságot, mely az ujhelyi bankfiók föllátásával az osztrák-magyar bank érdekeinek az elősegítését is jelenti. Az a memorandum a statisztikára épít és számokkal dolgozik: megcáfolatlanul mutatja ki, hogy az osztrák-magyar bank fiókja — éppen a tulajdonos nagy körzete miatt — nem szolgálhatja az érdekeinket olyan mértékben, mint azt az egyre fejlődő ipari, kereskedelmi és gazdasági forgalom kívánatossá teszi. A kassai bankfióktól távoláll s akaratlan szempontok munkálnak azon, hogy éppen az érdekeinkre való hivatkozással szorgalmazhassuk a kassai fiók kettősítését. S ha a közvetlen haszon, amivel az ujhelyi fiók föllátása járna, nem is jelent rengeteg összeget, annál nagyobb a közvetett haszon s annyira mélyen belenyúl Zemplénvármegye gazdasági életének struktúrájába, hogy egy-kettőre bizony nem is summázhatjuk számokká. A hitelviszonyokat javítja meg, újabb lehetőséget ad a vállalkozási kedv felfeléréséhez, ma parlagon hevertetett értékeket viszen át a forgalomba: mindez közvetett haszon s messze föltötte áll annak a közvetlen konkvenciának, mit reánk nézve a bankfióknak Ujhelyben való föllátása jelenthet.

S a nagy tanulság itt áll előttünk: sokkal messzebbre megyünk s sokkal könnyebben gyűrünk le minden elénk meredő nehézséget, ha nem borítjuk föl az egyetértést s nem határoljuk el messze egymástól az erőket, de összefogunk s együtt vivjük meg az élettel való küzdelmeket.

A polgári fiúiskola jövője.

A képviselőtestület előtt. — Kertész Ödön beadványa. — Kulturális érdekek.

— dec. 3.

Kertész Ödön, a sátoraljaújhelyi nyilvános polgári fiúiskola igazgatója e napokban egy nagyon érdekes s figyelemre méltó beadvánnyal fordult a városi képviselőtestülethez. A beadvány — a város minden ujjában való s jelentős megterhelése nélkül — módját kívánja ejteni annak, hogy a polgári fiúiskola megfelelő s a rendeltetéséhez mért helyiséghez juthasson. A mai épülete szűk s nem felel meg azoknak a követelményeknek, melyekhez a tanügyi hatóságok minden iskolával szemben kötik ma-

Még a **végeladásnál** is **olcsóbban** kerülnek eladásra férfi ruha szövetek, téli kabát kelmék és női costum szövetek. férfiöltönyök mérték szerint rendelésre elvállaltatnak **Moskovits Herman** posztó és gyapjuszövet divatáruházában Sátoraljaújhely, Rákóczi-u. 6. (Kispiacz.)

gukat és épp ezért Kertész Ödön a következő prozódionál lép a város képviselőtestülete elé:

5 éve már, hogy fennáll városunkban a vezetésem alatt álló polgári fiiskola. Az évről-évre emelkedő létszám létjogosultságát fényesen igazolta s a város részéről biztosított tandíjmentes helyek betöltése által kellően népszerűsítve is lett. Az iskola erkölcsi s szellemi színvonala teljesen pótolja a még nem létező állami polgári iskolát s ameddig ilyen nem lesz, addig kulturágyakat elégít ki. — Ez iskola tehát szépen fejlődik. Fejlődésében csak egy dolog akadja meg: a helyiség kérdése. A jelenlegi épületünk ugyanis a törvényes követelményeknek nem felel meg s a felsőbb tanügyi hatóság rendelkezése az 1911—12. tanévben, tehát 1911. szeptemberében iskolánkat egy megfelelőbb helyiségbe kell áttennünk. Mielőtt tehát, mint az iskola fenntartója magánegyetemmel vagy testülettel lépnek érintkezésbe, első sorban a tek. Képviselőtestülethez fordulok ajánlatommal, szándékosan nem említve kérelmet, mert korántsem akarom a már eléggé kimerített városunk anyagi erejét újabb áldozatokkal gyöngíteni. — Tudván azt, hogy állami iskola létesítése esetén a város tek. Képviselőtestülete már elhatározta az épület felajánlását. Nincs ugyan kilátás arra, — a közismert rossz pénzügyi helyzetnél fogva — hogy az állam a közel jövőben az iskolát Ujhelynek megadja, de addig is a város eminek érdeke, hogy az iskola meg legyen s hogy a törvénynek s a kor követelményeinek, az egészség s esztétika szempontjainak megfelelő legyen. Én tehát arra kérem a tek. Képviselőtestületet, sziveskedjék határozatba hozni, hogy az épület a városi telken a legszükségesebb helyiségekkel 1911 szept. 1-ig felépítessék, a terveket úgy készítse el, hogy a szükség esetén kibővíthető legyen akár továbbépítéssel, akár emelet húzásával. A most szükségelt iskolaépület tehát állana: 4 tanteremből (mindegyik 60 tanulóknak szükséges térfogattal), 1 szertár helyiségből s tantestületi szobából. Mellékhelyiségek: árnyékszék, fatartó s egy szobából álló szolgálólakás. A tantermek az állam-építészeti hivatal által kiadott tervek szerint építhetők s az építkezés összes költségei véleményem szerint 30—35,000 koronára rughatnak. De bármennyire is rugjának a fent vázolt épület helyiségeinek költségei, alulírott kötelezem magam 6—10 éves szerződéssel az épületnek iskolai célra való bérbe vételére s házber fejtében a befektetett költségek 6 százalékát ajánlom fel. Kötelezem azonban magam arra is, hogy állami, vagy közszégi iskola létesülése esetén az épület átadni tartozom, illetőleg a szerződés hatályát veszítené. A házber biztosítékul — melyet fél éves részletben előlegesen fizetnek — lekötöm az iskolai butorokat és tanzsereket, biztosítékot nyújt részben a városi szubvenció, sőt kívánatra egyéb garanciát is nyújthatok. — Látható tehát, hogy ezen építkezéssel a várost semminemű újabb terhekbe nem viszem bele, de minden áldozat nélkül elérhető azon erkölcsi eredmény, hogy a polgári fiiskola ügye egy hatalmas lépéssel jön előre, mert az intézménynek — bár egyelőre csak a legszükségesebb helyiségekkel — a kornak teljesen megfelelő elhelyezése biztosítva lesz. — Hogy pedig ezen iskola fokozatosan fejlődjék s a talajt az állami iskolára, esetleg közszegre előkészítse, azt hiszem nem csupán az én s a vezetésem

alatt álló iskola tantestületének érdeke, hanem a tek. Képviselőtestületé is, mely ezen intézmény ápolását programjába vette, de még inkább városunk polgárságáé, mely a polgári fiiskolát többé nem nélkülözheti.

Konstatálnunk kell, hogy a polgári fiiskola fenntartása ma már a szó szoros értelmében kulturszükséglet Ujhelyben. Azt a generációt gyűjti maga köré, melynek vállain épül majd fel az ipari és kereskedelmi Magyarország és a hivatásait sok eredményességgel s az illetékes tanügyi hatóságok teljes megalgedésére látja el. Amikor tehát hirt adunk a Kertész Ödön beadványáról, hangsúlyoznunk kell azt is, hogy a polgári fiiskola eddigi néhány esztendő múltja, eredményes munkássága s a hivatásában rejlő nagy érdek föltétlen megérdemlik, hogy a képviselőtestület a legjobb indulattal s behatóan vegye tárgyalás alá a beadványt.

Jffusági katonai lövésztanfolyam.

Megalakulás előtt. — A vármegyei lövész-bizottság. — Nemes Intenciók.

— dec. 3.

Alig 4 éve annak, hogy Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter kiadta Bolgár Ferenc honvédelmi államtitkár nagyfotosságu eszméjének: „A magyar ifjúság katonás szellemű nevelésének” megvalósítására az első rendeletet. E hazafias eszmének hamar lelkes követői akadtak, úgy, hogy ma már az országban számos ifjúsági katonai lövésztanfolyam működik. A magyar ifjúság örömmel, lelkesedve, állandó buzgalommal tanulja immár sok helyen a célbalövést és a katonai rendgyakorlatot.

Tanárok és katonatisztek ország-szerte szövetkeztek e nemes cél érdekében s karöltve fáradoznak az ifjúság lelkének nemesítésén, férfias, katonás modorának, a határozottságnak, a vállalkozó szellemnek nagyra nevelésén. S az ifjúság szívesen látogat az iskolából az igazi népiskolába: a kaszárnnyába, ellátogat a lövőterekre, használja a katonai tornatereket, teljesen megbarátkozik a katonai szolgálat gondolatával s ha elérkezik az idő, kedvvel s bizalommal lép be majd a hadseregbe.

Nemcsak mi munkálkodunk az ifjúság katonás nevelésén s a katonai szolgálat előkészítésén; s hatalmas Németország, Franciaország s a többi nagyhatalom mind régen felismerte az ifjúság katonai nevelésének óriási előnyét a hadseregbe nézve.

A tanuló ifjúság katonás nevelésénél még fontosabb a népiskolai kötelezettség időszakán tul iskolába nem járó s még nem hadköteles 15—20 éves földműves, iparos és kereskedő ifjúság kiképzése, illetve katonai szolgálatra való előkészítése. — Az ifjak ebben a korban többnyire egyoldalú testi munkát végeznek; sokan állandóan csak a műhely és a kereskedés gyilkos levegőjében tartózkodnak, — rendkívül fontos tehát az észszerű életmód és a test rendszeres fejlesztésére és edzésére alkalmas gyakorlatok üzése. E célt szolgálja majd a tervezett katonai lövésztanfolyam, mely legalább ünnep- és vasárnapokon a kocsák, kávéházak s más test és erkölcspszittító helyek levegőjéből az Isten napsugaras ege alá viszi az ifjúságot. Jókedv, öröm, bajtársi érzés költözik a szívekbe, friss, ozondu levegőt sziv a tüdő s így a test a lélekkel karöltve edzi a haza javára az egységes nemesen gondolkozó katonát. A katonai szolgálathoz kedvet, bizalmat gejesztünk ezzel — a hadseregbe lépő ifjak lelkébe. Megismer-tjük és megkedveltetjük már előre a katonai életet, melyért bizony még

manapság is nem nagyon sokan lelkesednek.

De van a tanfolyamnak más célja is. Ha egyszer a haza majdan vesztélyben forog s katonáink kevesen lesznek, úgy a még nem hadköteles, de a tanfolyamokban már némileg kiképzett ifju sereget is eredményesen alkalmazhatjuk a haza védelmére.

S ennek a nagy eszmének megvalósításán fáradozik most Zemplén vármegye főispánja is, ki a honvédelmi miniszter támogatásával Zemplén vármegyében egy „megyei lövész bizottságot” alakít. Ennek a lövész bizottságnak a főispán elnökle mellett tagjai leendenek előkelő polgárok, sport férfiak, tanügyi és közigazgatási tisztviselők, valamint a helyben állomásozó honvédszászlóalj egy tisztje, ki mint szakelődő szerepel.

E bizottság fogja a megyében az ifjúsági célú egyleteket szervezni, mely egyletek részére a honvédelmi miniszter ingyen puskát és lövészert bocsát rendelkezésre s ha a nemes eszme megvalósításán kitartással munkálkodunk, úgy az egyletek mihamarabb működni is fognak. A vármegyei lövész bizottság folyó évi dec. hó 4-én d. u. 3 órakor a megyeház kistanácsstermben fog megalakulni, ahol minden érdeklődő polgárt szívesen látnak. K.

NYILVÁNOSÁG ELŐTT.

— dec. 3.

Bocsásson meg az olvasó, amiért ezeken — a közérdeknek szánt hasábon — a magam dolgával hozakodom elő. De Illésházi Endre úgy határozta el, hogy szerda estére kiterít. És Illésházi Endre nagy ur és igazán esodálom a magam vakmerőségét, hogy az Illésházi Endre akarata ellenére még lélekzetet merek venni. Pedig hát a NAGY PURITÁN — notabene: Illésházi Endre — úgy gondolta, hogy nyilatkozik majd szerda este a Felsőmagyarországi Hírlapban és igazán nem marad más hátra, minthogy komoly fekete kerettel, megirassam a halotti jelentést magamról. Élt huszonhárom évet és meghalt az Illésházi Endre akaratából. Valahogy így tervezte ezt meg a NAGY PURITÁN. Hát én, ha illő alázatossággal is, de ellene mondok az Illésházi akaratának. Nekem nem imponál az a kevély gög, melylyel a puritánt adja és vagyok olyan legény, aki szembe mer szállni az Illésházi Endre elhatározásával is.

Két hosszú hasabon át nyilatkozik a Fm. Hírlap legutóbbi számában Illésházi Endre és megállapítja, hogy a Zemplén egyik közleményének nem — mint azt irtuk és vallottuk — dr. Adriányi Béla a szerzője, de Meczner Gyula. S amikor megállapítja ezt, hivatkozik az én tanuságomra. Előadja: több alkalommal jelentettem ki előtte, hogy a szóbanforgó közleménynek Meczner Gyula a szerzője, sőt magát a cikket a megjelenés előtt fel is olvastam előtte. S most én kénytelen vagyok a NAGY PURITÁN szótárából venni át egy szót: Illésházi Endre hazudik.

(Az előzmények.)

Mert mi a tényállás? Mikor a vármegye tisztii kara és a jegyzői egyesület a Dókus jubileum megünneplésére készült, híre járt, hogy a jegyzői egyesület a maga részéről — a vármegye tisztikarával együttesen rendezendő ünnepre — a főispán legelősebb politikai elleneseit: dr. Buza Barnát és Illésházi Endrét delegálta szónokokul. A vármegye tisztikara — s azt hiszem, a jegyzői egylet is — meghívta erre az ünnepra Meczner Gyula főispánt is és itt következtek be a disszonanciák. Én fölke-

restem a főispán urat és jelezve, hogy foglalkozni kívánunk a dologgal, arra kértem: tegye meg az észrevételeit. A főispán ur ki is fejtette az álláspontját, papiroson — amugy vázlatosan, nagyjából — én azt meg is rögzítettem. S Oméltósága kijelentette — és ide csucsorodott a szóval tett nyilatkozata — hogy bármint szeretne is, de még sem mehet el a Dókus-ünnepra, ha ott dr. Buza Barna és Illésházi Endre, ez a nyugdíjba menesztett eksz-darabont viszik a szót. Ennyi volt a lényege mindannak, a mit a főispán ur mondott.

S itt az én bünöm. Illésházi Endrével jó viszonyban voltam s ez a jó viszony még abból az időből ered, amikor együtt titánkodtam vele a Sátoraljauhely hasábjain. Gyakran megfordultam a boltjában s el-el diskurálgattunk. Lejövén a megyeházáról, kora délelőtt volt még, betérem hát hozzá. S nevetve, tréfásan fenyegettem meg: — Kikapnak holnap a Zemplénben. Miért — kérdezte a NAGY PURITÁN. Mire elmondottam neki, hogy a Buza Barna meg az ő szónokul való delegálásáért s elmondottam neki azt is — a főispán ur nyilatkozata alapján készített jegyzeteimből olvasva — hogy mint vélekedik erről a dologról Oméltósága. S hogy idáig jutottunk, az az én részéről csak kollégialis szíveség volt. Illésházi ugyanis azzal állt elő, hogy a Zemplén másnap, szerdán jelenik meg, míg a Sátoraljauhely csak pénteken, nem előzhet hát meg akkor sem, ha nagyjából elmondom, hogy mi lesz abban a közleményben. Nagy szíveséget teszek neki vele, mert még aznap ir Szoták Istvánnak, a jegyzői egylet elnökének s így Szoták még olyan időre készülhet el a válaszzal, hogy az a Sátoraljauhely legközelebbi számában meg is jelenhet majd. Én kötélnék állottam s jóhiszeműen elmondottam, hogy mint vélekedik a dologról a főispán s elmondottam, hogy minden valószínűség szerint hasonló szellemben ír majd a dologról a Zemplén is. S azzal otthagytam Illésházit.

Később a felelős szerkesztőmmel találkoztam s megbeszéltem vele, hogy mint foglalkozzék a dologgal a Zemplén. Ismertettem előtte a főispán ur álláspontját s ő annak nyomán — szinte mondatról-mondatra — megadta az instrukciót, hogy mint irjam meg a cikket és mit irjak meg a cikkben. Én papirostra tettem a közleményt és leadtam azután a nyomdába. Déltájt fölcsemetett telefonon Illésházi és arra kért, hogy keressem föl. Pont 12 órakor hazamenet, betérem hozzá s azzal állt elém, hogy Szoták bejön Ujhelybe, a választ megakarják írni, mondjam el hát még egyszer neki, hogy mi lesz a cikkben. Édes Istenem — gondoltam magamban — a cikk másnap megjelenik, miért titkolódom, ha szíveséget teszek nekik. S Illésházi — haj, ezt ma kell konstatálnom — a szíveséget fizetett is. Gavallérosan, uri ember módjára.

(A mi az én bünöm.)

A bünömet beismerem s ime vezekelek érte. De minden bünöm csak az, hogy Illésházi Endrével szóba álltam. Koncedálom: mindazt, ahogyan a főispán ur vélekedett a dologról, elmondtam neki. De csak azt. A Zemplénben megjelent cikknek dr. Adriányi a szerzője, azt — néhány stiláris simitástól eltekintve — ő diktálta s koncedálom azt is: a dr. Adriányi vélekedése lényegileg egyezett Oméltósága vélekedésével. Ebből azonban még nem következik az, hogy Meczner Gyula a szerző és nem dr. Adriányi. Hiszen dr. Buza Barnával kapcsolatban az „agent provokateur” kitétel a dr. Adriányi egyenes utasítására került bele a közleménybe, jóllehet azzal nem élt Oméltósága, míg

Nagy karácsonyi vásár
mélyen leszállított áron

MÜLLER DEZSŐ
NŐI- és URI DIVATÁRU HÁZÁBAN
Sátoraljauhely, Rákóczi-utca (Kis-piac).
Minden vasárnap kirakat-kiállítás.

kimaradt o
tett ex-dar
pedig a fő
zattételek

Az pe
litottam v
Zemplénbe
ner Gyula
hazugság.
lik a NAC
hogy déli
boltjában,
cikket s
Aladár, a
előtt és el
távozottab
Lajos, az
árkus pa
volt aznap
szemben e
hatja, hog
meg van
kutyanyel
ahogy elk
dába. Az
az a főisp
jegyzet vo
alá adtam
ő is a szer
differenciá
teur” és
ekszdarab
nem volta
jelentős
zésben. S
latkozatáb
amelyek
és — haz

(Ki az az

S mo
bábu béle
ség a NA
ról. Illésh
hogy egy
gét sehog
riányi Bél
mes. Hát
kivánom,
a nevé e
elejétől vé
az időben
toraljauhe
Nem állt
tesség s
minden p
vánosság
ket, mely
lam alól
irta. Es
néhány e
kat s ott
lésen, mel
le. És ez
nagyképü
ciót mon
risum ten

De
még köze
van bélev
virtuoz k
Barna, L
jelentette
inkorrekt
ság a sz
lésért —
fogad el.
kül, hogy
volna s k
vély hang
jól állható
endre nag
ez a NA
ir az ujjá
templom
sítás két
agyba-főb
Azt a cég
és mely
hogy neha
kedjék il
Fische, g
nagy mob
ét omen
het mulva
telen, inke
a maga
Hát mi m
PURITÁN

Min

Min

Vissz

kimaradt onnan a „nyugdíjba menesztett ex-darabont“ szövegű kitétel, amit pedig a főispán ur használt nyilatkozattételközben.

Az pedig, mintha én olyasmit állítottam volna Illésházi előtt, hogy a Zemplénben megjelent cikknek Meczner Gyula a szerzője, pimasz, perfid hazugság. S itt nagyon ostobán botlik a NAGY PURITÁN. Azt mondja, hogy déli 12 órakor megjelentem a boltjában, kivettem a zsebemből a cikket s felolvastam neki. Láncki Aladár, a Fm. Hirlap szerkesztője előtt és előttem jelentette ki a leghatározottabban s kijelentette ezt Deutsch Lajos, az üzlettársa is, hogy egy nagy árkus papiroson, ceruzával írt irat volt aznap a kezében. — És ezzel szemben egy sereg ember bizonyíthatja, hogy a kézirat — mely ma is meg van — tévtával, egy keskeny kutyanyelven lett megírva s azonnál, ahogy elkészült, le is került a nyomdába. Az amit Illésházi látott nálam, az a főispán ur szavai után készült jegyzet volt; azt, amit pedig szedés alá adtam, dr. Adriányi diktálta s így ő is a szerzője annak. Lényegében valódi differenciák — az „agent provokateur“ és a „nyugdíjba menesztett ex-darabont“ kitételektől eltekintve — nem voltak, de igenis voltak nagy s jelentős differenciák a megszövegezésben. S van még az Illésházi nyilatkozatában egy sereg olyan állítás, amelyek mindannyia komisz, bántó és — hazug.

(Kl az az Illésházi.)

S most nézzük, kóccal van-e a bábu bélelve? Egy kevés jellemzettség a NAGY PURITÁN fotográfiájáról. Illésházi Endre fölháborodik azon, hogy egy apró közlemény szerzőségét sehogy sem a főispán, de dr. Adriányi Béla vállalja. Az öreg szemérmes. Hát én bizonyítani tudom és kívánom, hogy Illésházi Endre alá írta a nevét egy olyan cikk alá, melyet elejétől végig én írtam. Még abban az időben esett meg, amikor a Sátoralj helyi társszerkesztője voltam. Nem állt tótágast benne a szemérmesség s minden lelki háborgás és minden pirulás nélkül hozta a nyilvánosság tudomására, hogy azt a cikket, mely az utolsó betűig az én tollam alól került ki, Illésházi Endre írta. Es ott fogadta előttünk — egy néhány ember előtt — a gratulációkat s ott hajlongott azon az üdvözlésen, melyet azért a cikkért aratott le. És ez az ember áll most elő és nagyképu kenetteljességgel prédikációt mond a toll tisztességéről. Ó, risum teneatis amici.

De menjünk tovább. Nézzük még közelebről meg, hogy mivel van bélelve ez a jeles s vakmerően virtuoz közéleti csepürágó? Dr. Buza Barna, Láncki Aladár előtt és előttem jelentette ki, hogy tisztességtelen, inkorrekt s piszkos dolog, ha az újság a szövegrészben közreadott közlésért — nem a hirdetésért — pénzt fogad el. S kijelentette mindezt anélkül, hogy egy arcizma is megrándult volna s kijelentette olyan önteli, kevély hangon, ami egy Napoleonnak jól állhatott, de amihez egy illésházi-endre nagyon kevés ember. És ugyanaz a NAGY PURITÁN tudósítást ír az újjárestaurált római katolikus templom fölszenteléséről és a tudósítás kétharmadát az adja, hogy agya-főbe dicsér egy soprni ceget. Azt a ceget, mely az oltárt készítette és mely elég figyelmes volt ahhoz, hogy néhány kemény forinttal kedvezkedjék Illésházi Endrének. Kleine Fische, gute Fische. Illésházi hát nagy mohón zsebre gyurta — nomen et omen — a forintokat és néhány hét múlva kijelenti, hogy tisztességtelen, inkorrekt dolog, ha az újságíró a maga közléseiért pénzt fogad el. Hát mi mást művelt akkor a NAGY PURITÁN?

Két apró, de jellegzetes részlet az Illésházi Endre fotográfiájából. Klasszikus hűséggel mintázzák és isten látja lelkem, kedvem ellenére van, hogy elő kellett hozakodnom mindezzel.

És most várom nyugodtan a dörgeést. Illésházi Endrének egy tanúja már van: Deutsch Lajos nyomdász, a minden haszonban ötven százalékig való társa. S egyet száz ellen: jelentkezik majd a harmadik tanúja is. Az a legény, aki ott áll a boltjában a szedőszekrény előtt és aki bizonyára fonografikus hűséggel emlékezik minden szóra, amit közel négy hónappal ezelőtt Illésházi Endrével váltottam. Hja, abban a levegőben akklimatizálódik a memoria és hadba vonulnak majd mindannyian ellenem. Csak ne érdelegjünk uraim. Tudom nagyon jól, hogy a szerdai nyilatkozatnak megjelentét is hosszas tanácskozások előzték meg és sűrűen vitatták az én egzisztenciális érdekeimet. Urak — ott a tulsó oldalon — fölszemes minden lira. Az én egzisztenciámat a tollam adja s az a toll tiszta és becsületes. Ne kiméljenek hát, de jöjjenek ellenem nyíltan és brutálisan. Semmi okom nincs arra, hogy az igazságtól féljek, a hazugságokkal meg le fogok tudni számolni.

Roboz Hugó.

VÁRMEGYE és VÁROS.

(Egy alorvosi állás. A nagymihályi közkórháznál üresedésben lévő 1200 korona fizetéssel, szabad lakás, fűtés, világítás és élelmezéssel javadalmazott alorvosi állásra Dókus Gyula, alispán pályázatot hirdet. A pályázni szándékozók az 1876. évi XIV. t.-c. 43., illetve a 1883. évi I. t.-c. 1 és 9. §-ában előírt képesítési követelményeket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi dec. hó 19-ik napjáig terjesszék be az alispáni hivatalhoz. Az állás 1911. évi jan. hó 1-én lesz elfoglalandó.)

(Az erdőhorvátii körjegyzőségéből. A tokaji járáshoz tartozó erdőhorvátii körjegyzői hivatalnál a következő állásokra hirdet Füzesséry Ödön, tokaji főszolgabíró pályázatot: 1. A rendszerezett segédjegyzői állásra, melylyel 1000 korona évi fizetés jár a tokaji adóhivatalnál előleges havi részletekben, melyre csakis jegyzői, illetve közigazgatási tanfolyami oklevéllel bíró egyének pályázhatnak. 2. A körirónoki állásra, melylyel 720 korona évi fizetés jár, a községi pénztárból utólagos havi részletekben s ezzel kapcsolatban a körgyámi állásra, mely 240 korona évi fizetés és 120 korona fuvarátalánnyal van egybekötve, a községi pénztárból szintén utólagos havi részletekben, mely álláshoz oklevél nem feltétlenül szükséges, csak a jegyzői és körgyámi teendőkhöz való jártasság és gyakorlat kimutatása és legalább 4 középiskola sikeres elvégzése. A pályázni óhajtottak kellően felszerelt kérvényeket, melyhez születési és legutóbbi alkalmaztatásukat igazoló működési bizonyítványok is csatolandók, legkésőbb folyó évi dec. hó 15-éig nyújtsák be. A választás 1910. évi december hó 28-án délelőtt 10 órakor Erdőhorvátii község-házánál fog megejteni.)

Az emberiség őstörténelme.

Részlet a vasárnap, december hó 4-én a szabad liceumban tartandó előadásból.

Az emberiség őstörténelméről lévén szó, először is azzal kell tisztában lennünk, hogy mit értünk általában történelem alatt, mi annak a tárgya, miből merítjük a történelem anyagát és miképen tagoljuk részekre. Történelem alatt az emberiség életét értjük e földön való megjelenésének

első pillanatától napjainkig. Targyalja tehát az egyes embert, a több emberből kialakult családot s a családból kialakult nemzeteket úgy önmagukban, mint egymáshoz való viszonyukban. Hogy a történelem anyagát miképp ismerjük meg, azaz mik azok a forrásai, azt egy példából láthatjuk legvilágosabban. Arról lehetne szó, hogy az ezer évvel ezelőtt mai hazájába beköltözött magyar nép életét miképp ismerjük meg? Ha beköltözött eleink az irást ismerték volna, akad valaki, aki közülük mindenestre leírta volna beköltözésüket, akkori alkotmányformájukat, hadászataikat stb. De minthogy ők az irás mesterségét nem ismerték, tehát ezekre vonatkozólag tőlük származó felvilágosítással nem rendelkezünk, de a szomszédos népek és pedig a németek és görögök ismerték az irás mesterségét s így, minthogy őseinkkel békés és elleneséges összeköttetések révén ismeretségben voltak, ők írták le eleink, az ősmagyarok beköltözését, alkotmányát, hadügyét stb. De azért beköltözött őseinktől is maradtak fenn olyan emlékek, amelyek életükre egymás tekintetben világot vetnek. Vármegyénk déli és Szabolcsvármegye északi részén a homokhalmokban olyan sírokra bukkantak, melyek honfoglaló őseinktől származnak s ezek az u. n. honfoglaláskorabeli sírok. Ezekben az emberi csontok mellett kardokat, dárda- és nyilhegyeket, kengyeleket, ruhadíszítéseket is találtak s némelyekben kutya és ló-csontokat is. E sírletek alapján tehát megismerjük honfoglaló őseink fegyvereit, némi fogalmunk van ruházatukról s megismerjük azt a bár nem általános szokásukat, hogy halottaik mellé tették kedvence állataikat: a kutyát és lovat. Ezekből tehát azt láthatjuk, hogy az emberiség életét egyrészt az írásbeli feljegyzések, másrészt az egyéb, az embertől származó alakítások világítják meg.

Az emberiség életének minél régebbi szakát tekintjük, annál kevesebb az írásbeli feljegyzés és annál inkább rá vagyunk utalva az iratlan emlékekre. S az emberiség életének azt a — és pedig legrégebbi — szakát, a melyről írásbeli feljegyzések egyáltalán nem maradtak fenn, nevezzük őskorszaknak és a történelemnek erre a korszakra vonatkozó részét őstörténelemnek.

Az emberiség őstörténetével kapcsolatban elsősorban is az a kérdés merül fel, hogy mikor és hol jelenik meg az első ember? A szélsőséges állításokat mellőzve, azt kell elfogadnunk, amit a biblia is támogat, hogy földünkön vagy 6000 évvel ezelőtt jelent meg az első ember. A kutatók egyértelmű megállapodása az, hogy az emberiség őshazáját Ázsiában a Tigris és Eufrates folyók környékén kell keresnünk, innen terjedt el időnként folytán megszorodott emberiség Ázsia egyéb részeire és a többi világrészekre.

Az emberiség őskorát még más szempontból kiindulva is megvizsgálhatjuk. A biblia elbeszélése szerint az első emberpár kiváló lelki és testi tulajdonságokkal rendelkezett és rendkívüli boldogságnak volt részese. De a bűn által kiváló lelki és testi tulajdonságaik megromlottak és életüket csak nehéz munkával tudták föl tartani. De az Isten azért nem taszította le teljesen a bűnös embereket az állatok színvonalára; meghagyva bennük az ésszt, az értelmet, a fejlődés e fontos tényezőit. És épen az őskor emlékei: azok az egyszerű kő és agyagtárgyak tárják eléink a legvilágosabban a fokozatos fejlődést, tanúságot téve arról, hogy van bennünk valami, ami által az állatoktól különbözünk, sőt magához az Istenhez hasonlítunk és ez az éssz, az értelem!

Dr. Visegrádi János.

HIREK.

Fejes István beiktatása. Nemes fényvel s maga köré sűrítve minden érdeklődést, fog lefolyni december hó 11-én, a jövő vasárnapon Fejes Istvánnak a tiszánineni református egyházkerület püspöki méltóságába való beiktatása. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok és Vadászy Pál esperes, püspökhelyettes már szíjjel is küldték az istallációra vonatkozó meghívókat és a hivatalos megállapítás szerint Sárospatakon iktatják nemes méltóságába az új püspököt. Az egyházkerületi közgyűlés tagjai és a megjelent vendégek december 11-én d. e. 9 órakor a főiskola ima termében összegyűlvén, onnan a harangjelre a templomba vonulnak. A templomban közének után megnyitó imádságot mond Révész Kálmán abauji esperes. Ima után énekel a főiskolai énekkar s az ének elhangzása után Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a közgyűlést megnyitja, a szavazatszedő küldöttség elnökét jelentésének megtételére felhívja, a választás eredményét megállapítja, azt megerősíti s a megválasztott püspököt az eskü letételére felkéri. Fejes István püspök az esküt Radácsi György egyházkerületi lelkészi főjegyző előolvasása mellett teszi. Az egyházkerületi főgondnok üdvözlözi a püspököt s a hivatali pecsétet átadja, mire a püspök válaszol. Ezután Vadászy Pál legidősebb esperes, püspökhelyettes, a püspököt hivatalába beiktatottknak nyivánítja, reá rövid imában áldást kér és székét átadja. A főiskolai énekkar a gyülekezettel együtt az új énekes könyvből énekel s éneklés közben a püspök az urasztala körül álló főgondnokkal, esperesi és gondnoki karral, egyházkerületi tanácsbírákkal kezét fog és a szöszékre megy. Az ének elhangzása után a püspök a szöszékről elmondja székfoglaló beszédét és áldó imádságát. Az ima végeztével gyülekezeti ének s Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a rendkívüli közgyűlés be- rekesztését indítványozza. Közgyűlés után püspök a templomban fogadja a jelentkező küldöttségeket, a megállapítandó sorrendben. A lelkészek a templomi ünnepélyen papi díszöltönyben, a világiak meg lehetőleg magyar díszruhában való megjelenésre kértnek.

Kinevezés és áthelyezés. Az igazságügyminiszter Truszka Sándor nagymihályi telekkönyvvezetőt a kassai kir. törvényszékhez áthelyezte. Helyére nagymihályi telekkönyvvezetőnek Francz Miklós kassai törvényszéki írnok neveztetett ki.

Ügyességi megbízott. A hivatalos lap közli, hogy Engel Emil tokaji ügyvédjelöltet a tokaji kir. járásbírószághoz állandó ügyességi megbízott-helyettesnek nevezte ki az igazságügyminiszter.

Egy fiatal asszony öngyilkossági kísérlete. A pletykának, ennek a divatos kórnak lett az áldozata f. hó 2-án egy szép fiatal asszony. Illés Józsefné szül. Jakab Juliánna, ungvári máv. kalauz 21 éves neje tegnap délelőtt 10 óra tájban fivérének vadászfegyverével az Appony-utcai 31. számú házában öngyilkossági szándékból magára lőtt. A fiatal asszonyka egy jelentéktelen családi összetűzés után tegnapelőtt Ungvárról Sátoralj helyre lakó fivéréhez jött. Másnap megérkezett férje is és sógora lakásán szállott meg. Tegnap reggel, mikor hazulról mindenki eltávozott, a fiatal asszony elővette fivéré vadászfegyverét és megtöltötte, majd az asztalhoz ült és mialatt bal karjára támasztotta a töltött fegyvert, gyorsan megirt egy levelet, melyben férjétől érzékeny szavakkal elbucsu-

Minden valódi doboz 25 darabot tartalmaz. Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólráhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 darabot tartalmaz. Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

kimaradt onnan a „nyugdíjba menesztett ex-darabont“ szövegű kitétel, amit pedig a főispán ur használt nyilatkozattételközben.

Az pedig, mintha én olyasmit állítottam volna Illésházi előtt, hogy a Zemplénben megjelent cikknek Meczner Gyula a szerzője, pimasz, perfid hazugság. S itt nagyon ostobán botlik a NAGY PURITÁN. Azt mondja, hogy déli 12 óraker megjelentem a boltjában, kivettem a zsebemből a cikket s felolvastam neki. Láncezi Aladár, a Fm. Hírlap szerkesztője előtt és előttem jelentette ki a leghatározottabban s kijelentette ezt Deutsch Lajos, az üzlettársa is, hogy egy nagy árkus papíroson, ceruzával írt irat volt aznap a kezében. — És ezzel szemben egy sereg ember bizonyítja, hogy a kézirat — mely ma is meg van — tentával, egy keskeny kutyanyelven lett megírva s azonnál, ahogy elkészült, le is került a nyomdába. Az amit Illésházi látott nálam, az a főispán ur szavai után készült jegyzet volt; azt, amit pedig szedés alá adtam, dr. Adriányi diktálta s így ő is a szerzője annak. Lényegében való differenciák — az „agent provokateur“ és a „nyugdíjba menesztett ex-darabont“ kitételektől eltekintve — nem voltak, de igenis voltak nagy s jelentős differenciák a megszövegezésben. S van még az Illésházi nyilatkozatában egy sereg olyan állítás, amelyek mindannyia komisz, bántó és — hazug.

(Ki az az Illésházi.)

S most nézzük, kóccal van-e a bábu bélelve? Egy kevés jellemzetesség a NAGY PURITÁN fotográfiájáról. Illésházi Endre fölháborodik azon, hogy egy apró közlemény szerzőségét sehogya sem a főispán, de dr. Adriányi Béla vállalja. Az öreg szemérmes. Hát én bizonyítani tudom és kívánom, hogy Illésházi Endre alá írta a nevét egy olyan cikk alá, melyet elejétől végig én írtam. Még abban az időben esett meg, amikor a Sátoraljúj hely társszerkesztője voltam. Nem állt tótágot benne a szemérmesség s minden lelki háborgás és minden pirulás nélkül hozta a nyilvánosság tudomására, hogy azt a cikket, mely az utolsó betűig az én tollam alól került ki, Illésházi Endre írta. Es ott fogadta előttünk — egy néhány ember előtt — a gratulációkat s ott hajlongott azon az üdvözlésben, melyet azért a cikkért aratott le. Es ez az ember áll most elő és nagyképp kenetteljességgel prédikációt mond a toll tisztességéről. O, risum teneatis amici.

De menjünk tovább. Nézzük még közelebbről meg, hogy mivel van bélelve ez a jeles s vakmerően virtuoz közéleti csepürágó? Dr. Buza Barna, Láncezi Aladár előtt és előttem jelentette ki, hogy tisztességtelen, inkorrekt s piszkos dolog, ha az újság a szövegrészben közreadott közlésért — nem a hirdetésért — pénzt fogad el. S kijelentette mindezt anélkül, hogy egy arcizma is megrándult volna s kijelentette olyan önteli, kevély hangon, ami egy Napoleonnak jól állhatott, de amihez egy illésházi-endre nagyon kevés ember. És ugyanaz az a NAGY PURITÁN tudósítást ír az újrestaurált római katólikus templom fölszenteléséről és a tudósítás kétharmadát az adja, hogy agyba-föbe dicsér egy soproni céget. Azt a céget, mely az oltárt készítette és mely elég figyelmes volt ahhoz, hogy néhány kemény forinttal kedveskedjék Illésházi Endrének. Kleine Fische, gute Fische. Illésházi hát nagy mohón zsebre gyurta — nomen et omen — a forintosokat és néhány hét múlva kijelenti, hogy tisztességtelen, inkorrekt dolog, ha az újságíró a maga közléseiért pénzt fogad el. Hát mi mást művelt akkor a NAGY PURITÁN?

Két apró, de jellegzetes részlet az Illésházi Endre fotográfiájából. Klasszikus hűséggel mintázzák és isten látja lelkem, kedvem ellenére van, hogy elő kellett hozakodnom mindezzel.

Es most várom nyugodtan a dörgést. Illésházi Endrének egy tanuja már van: Deutsch Lajos nyomdász, a minden haszonban ötven százalékig való társa. S egyet száz ellen: jelentkezik majd a harmadik tanuja is. Az a legény, aki ott áll a boltjában a szedőszekrény előtt és aki bizonyára fonografikus hűséggel emlékezik minden szóra, amit közel négy hónappal ezelőtt Illésházi Endrével váltottam. Hja, abban a levegőben akklimatizálódik a memoria és hadba vonulnak majd mindannyian ellenem. Csak ne érzelegjünk uraim. Tudom nagyon jól, hogy a szerdai nyilatkozatnak megjelentését is hosszas tanácskozások előzték meg és sürően vitatták az én egzisztenciális érdekeimet. Urak — ott a tulsó oldalon — fölszeles minden lira. Az én egzisztenciámat a tollam adja s az a toll tiszta és becsületes. Ne kíméljenek hát, de jöjjenek ellenem nyíltan és brutálisan. Semmi okom nincs arra, hogy az igazságtól féljek, a hazugságokkal meg le fogok tudni számolni.

Roboz Hugó.

VÁRMEGYE és VÁROS.

(Egy alorvosi állás. A nagy-mihályi közkórháznál üresedésben lévő 1200 korona fizetéssel, szabad lakás, fűtés, világítás és élelmezéssel javadalmazott alorvosi állásra Dókus Gyula, alispán pályázatot hirdet. A pályázni szándékozók az 1876. évi XIV. t. c. 43., illetve a 1883. évi I. t. c. 1 és 9. §-ában előírt képesítettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi dec. hó 19-ik napjáig terjesszék be az alispáni hivatalhoz. Az állás 1911. évi jan. hó 1-én lesz elfoglalandó.)

(Az erdőhorvátii körjegyzőségből. A tokaji járáshoz tartozó erdőhorvátii körjegyzői hivatalnál a következő állásokra hirdet Füzesséry Ödön, tokaji főszolgabíró pályázatot: 1. A rendszeresített segédjegyzői állásra, melylyel 1000 korona évi fizetés jár a tokaji adóhivatalnál előleges havi részletekben, melyre csakis jegyzői, illetve közigazgatási tanfolyami oklevéllel bíró részletekben, melylyel 720 korona évi fizetés jár, a községi pénztárból utólagos havi részletekben s ezzel kapcsolatban a körgyámi állásra, mely 240 korona évi fizetés és 120 korona fuvarátalánnyal van egybekötve, a községi pénztárból szintén utólagos havi részletekben, mely álláshoz oklevél nem feltétlenül szükséges, csak a jegyzői és körgyámi teendőkhöz való jártasság és gyakorlat kimutatása és legalább 4 középiskola sikeres elvégzése. A pályázni óhajtok kellően felszerelt kérvényeket, melyhez születési és legutóbbi alkalmaztatásukat igazoló működési bizonyítványok is csatolandók, legkésőbb folyó évi dec. hó 15-éig nyújtásuk be. A választás 1910. évi december hó 28-án délelőtt 10 óraker Erdőhorvátii község-házánál fog megejtenni.)

Az emberiség őstörténelme.

Részlet a vasárnap, december hó 4-én a szabad liceumban tartandó előadásból.

Az emberiség őstörténelméről lévén szó, először is azzal kell tisztában lennünk, hogy mit értünk általában történelem alatt, mi annak a tárgya, miből merítjük a történelem anyagát és miképpen tagoljuk részekre. Történelem alatt az emberiség életét értjük e földön való megjelenésének

első pillanatától napjainkig. Tárgyalja tehát az egyes embert, a több emberből kialakult családokat s a családból kialakult nemzeteket úgy önmagukban, mint egymáshoz való viszonyukban. Hogy a történelem anyagát miképpen ismerjük meg, azaz mik azok a források, azt egy példából láthatjuk legvilágosabban. Arról lehetne szó, hogy az ezer évvel ezelőtti mai hazájába beköltöző magyar nép életét miképpen ismerjük meg? Ha beköltöző eleink az irást ismerték volna, akad valaki, aki közülük mindenesetre leírta volna beköltözésüket, akkori alkotmányformájukat, hadászataikat stb. De minthogy ők az irás mesterségét nem ismerték, tehát ezekre vonatkozólag tőlük származó felvilágosítással nem rendelkezünk, de a szomszédos népek és pedig a németek és görögök ismerték az irás mesterségét s így, minthogy őseinkkel békés és elleneséges összeköttetések révén ismeretségben voltak, ők írták le eleink, az ősmagyarok beköltözését, alkotmányát, hadügyét stb. De azért beköltöző őseinktől is maradtak fenn olyan emlékek, amelyek életükre egy-más tekintetben világot vetnek. Vármegyénk déli és Szabolcsvármegye északi részén a homokhalmokban olyan sírokra bukkantak, melyek honfoglaló őseinktől származnak s ezek az u. n. honfoglaláskorabeli sírok. Ezekben az emberi csontok mellett kardokat, dárda- és nyilhegyeket, kengyeleket, ruhadíszítéseket is találtak s némelyekben kutya és ló-csontokat is. E sírletek alapján tehát megismerjük honfoglaló őseink fegyvereit, némi fogalmunk van ruházatukról s megismerjük azt a bár nem általános szokásukat, hogy halottaik mellé temették kedvenc állataikat: a kutyát és lovat. Ezekből tehát azt láthatjuk, hogy az emberiség életét egyrészt az írásbeli feljegyzések, másrészt egyéb, az embertől származó alakítások világítják meg.

Az emberiség életének minél régebbi szakát tekintjük, annál kevesebb az írásbeli feljegyzés és annál inkább rá vagyunk utalva az iratlan emlékekre. S az emberiség életének azt a — és pedig legrégebbi — szakát, a melyről írásbeli feljegyzések egyáltalán nem maradtak fenn, nevezzük őskorszaknak és a történelemnek erre a korszakra vonatkozó részét őstörténelemnek.

Az emberiség őstörténelmével kapcsolatban elsősorban is az a kérdés merül fel, hogy mikor és hol jelenik meg az első ember? A szélsőséges állításokat mellőzve, azt kell elfogadnunk, amit a biblia is támogat, hogy földünkön vagy 6000 évvel ezelőtt jelent meg az első ember. A kutatók egyértelmű megállapodása az, hogy az emberiség őshazáját Ázsiában a Tigris és Eufrates folyók környékén kell keresnünk, innen terjedt el idővel folytán megszorodott emberiség Ázsia egyéb részeire és a többi világrészekre.

Az emberiség őskorát még más szempontból kiindulva is megvizsgálhatjuk. A biblia elbeszélése szerint az első emberpár kiváló lelki és testi tulajdonságokkal rendelkezett és rendkívüli boldogságnak volt részese. De a bűn által kiváló lelki és testi tulajdonságaik megromlottak és életüket csak nehéz munkával tudták föltartani. De az Isten azért nem taszította le teljesen a bűnös embereket az állatok színvonalára; meghagyva bennük az ésszt, az értelmet, a fejlődés e fontos tényezőit. És épen az őskor emlékei: azok az egyszerű kő és agyagtárgyak tárják eléink a legvilágosabban a fokozatos fejlődést, tanúságot téve arról, hogy van bennünk valami, ami által az állatoktól különbözünk, sőt magához az Istenhez hasonlítunk és ez az éssz, az értelem!

Dr. Visegrádi János.

HIREK.

Fejes István beiktatása. Nemes fénynyel s maga köré sűrítve minden érdeklődést, fog lefolyni december hó 11-én, a jövő vasárnapon Fejes Istvánnak a tisztánneven református egyházkerület püspöki méltóságába való beiktatása. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok és Vadászy Pál esperes, püspökhelyettes már széjjel is küldték az istallációra vonatkozó meghívókat és a hivatalos megállapítás szerint Sárospatakon iktatják nemes méltóságába az új püspököt. Az egyházkerületi közgyűlés tagjai és a megjelent vendégek december 11-én d. e. 9 óraker a főiskola imatermében összejutván, onnan a harangjelre a templomba vonulnak. A templomban közénekelés után megnyitó imádságot mond Révész Kálmán abauji esperes. Ima után énekel a főiskolai énekkar s az ének elhangzása után Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a közgyűlést megnyitja, a szavazatszedő küldöttség elnökét jelentésének megtételére felhívja, a választás eredményét megállapítja, azt megerősíti s a megválasztott püspököt az eskü letételére felkéri. Fejes István püspök az esküt Radácsi György egyházkerületi lelkészi főjegyző előlvasása mellett leteszi. Az egyházkerületi főgondnok üdvözli a püspököt s a hivatali pécsét átadja, mire a püspök válaszul Ezután Vadászy Pál legidősebb esperes, püspökhelyettes, a püspököt hivatalába beiktatottnak nyívanítja, reá rövid imában áldást kér és székét átadja. A főiskolai énekkar a gyülekezettel együtt az új énekes könyvből énekel s éneklés közben a püspök az urasztala körül álló főgondnokkal, esperesi és gondnoki karral, egyházkerületi tanácsbírákkal kezét fog és a szöszékre megy. Az ének elhangzása után a püspök a szöszékről elmondja székfoglaló beszédét és áldó imádságát. Az ima végeztével gyülekezeti ének s Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok a rendkívüli közgyűlés beerekesztését indítványozza. Közgyűlés után püspök a templomban fogadja a jelentkező küldöttségeket, a megállapítandó sorrendben. A lelkészek a templomi ünnepélyen papi díszöltönyben, a világiak meg lehetőleg magyar díszruhában való megjelenésre kéretnek.

Kinevezés és áthelyezés. Az igazságügyminiszter Truszka Sándor nagy-mihályi telekkönyvvezetőt a kassai kir. törvényszékhez áthelyezte. Helyére nagy-mihályi telekkönyvvezetőnek Francz Miklós kassai törvényszéki írnok neveztetett ki.

Ügyességi megbízott. A hivatalos lap közli, hogy Engel Emil tokaji ügyvédjelöltet a tokaji kir. járásbíróshoz állandó ügyességi megbízott-helyettesnek nevezte ki az igazságügyminiszter.

Egy fiatal asszony öngyilkossági kísérlete. A pletykának, ennek a divatos kórnak lett az áldozata f. hó 2-án egy szép fiatal asszony. Illés Józsefné szül. Jakab Juliánna, ungvári máv. kalauz 21 éves neje tegnap délelőtt 10 óra tájban fivérének vadászfegyverével az Apponyi utcái 31. számú házban öngyilkossági szándékból magára lőtt. A fiatal asszonyka egy jelentéktelen családi összejutás után telnapelőtt Ungvárról Sátoraljúj helyre lakó fivéréhez jött. Másnap megérkezett férje is és sógora lakásán szállott meg. Tegnap reggel, mikor hazulról mindenki eltávozott, a fiatal asszony elővette fivéré vadászfegyverét és megtöltötte, majd az asztalhoz ült és mialatt bal karjára támasztotta a töltött fegyvert, gyorsan megirt egy levelet, melyben férjétől érzékeny szavakkal elbucsu-

Minden valódi doboz 25 darabot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 darabot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

zik. A levél megírása után magára csukta a szoba ajtaját és hirtelen elhatározással álló helyzetében a töltött fegyver csövére támaszkodott és a ravaszt meghúzta. A fegyver dörrenésre figyelmeztetést adott az udvaron foglalkozó Radvánszki Mihály hentesnek, aki rosszat sejtve, a lakás ajtajához futott és mert az ajtó csukva találta, azt egy baltaesapással nyomban megnyitotta. Illés Józsefné akkorára már a szoba padlóján feküdt, mellette a füstölő fegyver. A lövés nyomán iszonyu seb tártongott a szerencsétlen asszony bal vállának hajlásában s a lövés következtében meggyuladt rajta ruhája is. A szobába rohanó Radvánszki lélekjelenlétének köszönhető, hogy a súlyosabb égési sebeket nem szenvedett. Az öngyilkossági kísérletet elkövető fiatal asszonyt dr. Ligeti József orvos részesítette első segélyben, majd a rendőrség részéről megjelent a helyszínen Jurszó Agoston rendőrbiztos és dr. Stern Ármán városi orvos, akik a tényállás megállapítása után a súlyosan sérült asszonyt hordágyon a kórházba vitték. A szép fiatal asszony, aki eddig a legboldogabb családi életet élte férjével, most élet-halál között kínlódik kórházában. Tragikus esete általános részvételt kelt a városban.

— **Missio.** A kassaegyházmegyei Missió-egylet két tagja *Tost* Barna püspöki cerimonarius és *Téglássy* József plebános advent első vasárnapján 8 napig tartó Missiót kezdenek Laborezmezőn az ottani és vidéki hívek lelki épülésére.

— **A „Zemplén Naptára,”** amely negyedszázadot meghaladó pályafutása után immár 28-ik évfolyamába lép: vármegyénk közönségének e közkedvelt kézikönyve már kikerült a sajtó alól; most fűzetjük és a jövő hét folyamán szétküldését a megrendelések sorrendjében meg is kezdjük. Már az eddigi megrendelések is azt bizonyítják, hogy a „Zemplén Naptára” évről-évre egy olyan közönségszűkület pótló kiadvány, mely pontos és ügyes összeállításával nélkülözhetetlen nemcsak minden közhivatalnál, de kereskedő házaknál s egyeseknél is, szóval mindazoknál, akik vármegyénkről valamit hitelesen megtudni akarnak. Főleg a „Hivatalos Rész” az, ami a naptárt nélkülözhetetlenül teszi a legszélesebb körben, mert a leghitelesebb adatok alapján található itt fel a vármegye teljes helységnevtárán, körjegyzőségek s járások szerinti beosztásán kívül egy a közgazdasági, mint az állami hivatalok, azok tisztviselői s az összes közintézetek, egyesületek, egyletek és társulatok, tanintézetek stb. A naptár tartalmát főbb részeiben a következőkben ismertetjük: Naptári rész s a szükséges tudnivalók az 1911. évre vonatkozóan. 1911. (Uj évi vers.) — Dr. Löcherer Lőrinc jellem- és életrajza. — Az ujjáépült sátoraljaujhelyi róm. kath. templom felavatási ünnepélye, két sikerült felvétellel. — Dókus Gyula jubileuma; az alispán sikerült arcképevel. — Korhelyek indulója; egy XVII. századbéli latin vers fordításában. — Egy zempléni vármegyei nő, Matolai Ida tollából. — A „Hivatalos Rész” azonos beosztású az előző évfolyambelivel, a különbség az: hogy ahol lehetett, igyekeztünk még bővebb értesítéseket adni s minden közhivatalt és intézményt felvettünk e rovat alá. Első áttekintésre befogja látni a szíves olvasó, hogy e valóban hasznos és kitünően tájékoztató évkönyvet nem nélkülözheti. A naptárba előkelő cégek hirdeteit is fel-

vettük, szintén a közönség tájékoztatása végett. A naptár ára 1 korona, postán bérmentes küldéssel 1 korona 10 fillér. Megrendelések kiadóhivatalunkhoz intézendők.

— **Az élőhalottak karácsonya.** Néhány hét múlva ránk köszöntenek a karácsonyi ünnepek és megindult kell, hogy gondoljon az emberies érzésünk arra a zavaros, öntudatlan világra, melyet az ujhelyi Erzsébet-kórház elmeosztálya zár magába. Esztendőről-esztendőre megmozdul ilyentájt a társadalom és oda juttatja a maga ajándékait az élőhalottak karácsonyfájára. Es öröm csillámlik végig azokon a megtört tekintetek és fájdalmas mosolyok lopóznak arra sok torzult arca: karácsonyi ünnepe behint az elme-gyógyintézetbe is a maga megnyugtató harmóniáit. Küldjük hát el ezidén is karácsonyi ajándékainkat az elmebetegeknek, az elmeosztály vezetősége hálás köszönettel fogad minden ajándékot.

— **Országos vásárok** lesznek f. hó 12-én Királyhelmecezen, 13-ikán Nagymihályban, Sztrókón és 14-én Sárospatakon.

— **Eltűnt férfi.** Peteő Istvánné helybeli lakos a rendőrkapitányságnál bejelentette, hogy férje napok óta eltűnt és életjelt nem ad magáról. Mikor hazuról eltávozott, nevének azt mondta, hogy munkába megy, nővérének pedig kijelentette, hogy meg sem áll, míg Amerikába nem ér. Minthogy a gyermekével magára hagyott asszony magával tehetetlen, — kérelmére férje körözését elrendelték. Peteő István közép magas termetű, barna férfi, 28 éves, bal kezének kis ujjja csonka és orrán végig vágás sebhelye látható. Szakála, bajusza nines.

— **A legtöbb fejfájásnak** a mértékelt evés és ivás következtében elrontott gyomor az okozója. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy a fejfájás megszüntetése végett az emésztőszerveinkből eltávolítsuk mindazt a káros anyagot, mely a rosszulétet okozza. „Mindazon esetekben, — írja dr. Stiller, a nagyhirű budapesti orvos-tanár — melyekben enyhe, biztos és a gyomrot kímélő sós hashajtóra van szükségem, évek óta csaknem kizárólag a természetes *Ferencz József-kés*erűvizet veszem alkalmazásba.” A kereskedésekben vagy gyógytárakban határozottan valódi *Ferencz József-kés*erűvizet kell kérni; ahol pedig nem kapható, tessék direkt a *Ferencz József-kés*erűvizforrások szétküldési igazgatóságához Budapestre fordulni.

— **Tolvaj cseléd.** *Zsoldos* Ilona helybeli 15 éves cselédét f. hó 3-án reggel *Schwartz* Ignác szolgálatadója azért kísértette be a rendőrséghez, mert a lakásából ruhaneműket lopott. A fiatal tolvaj cseléd a lopást beismerte és a lopott tárgyak egy részét vissza is szolgáltatatta károsult szolgálatadójának.

DUNKY FIVÉREK

cs. és királyi udvari fényképészek műtermében elsőrendű szép képek készülnek, az eddigieknél sokkal olcsóbb árban. Sátoraljaujhely Széchenyitér 9.

— **Eladó egy teljesen jókarban** levő Bösendorfer zongora negyedrészen. Cim a kiadóhivatalban.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÓGYIT

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. Orvosilag ajánlva.
Főraktár: *Behyna Testvérek* cégnél Sátoraljaujhely.

— **Öfelsége az olasz király és királyné udvari főorvosa** ezeket írja: „Gyakran volt alkalmam mellbetegek-nél, akiknél egy enyhe hashajtószere-hez kellett fordulnom, Purgó-t igénybe venni s annak enyhe, semmikép sem izgató hatásával rendkívül meg voltam elégedve, Véleményem szerint ezen szer valóban a jövő laxánsának tekintethető. Prof. Dr. Antonio Maggiorani.

MŰVÉSZET, IRODALOM

A muzikusleány.

Operett-ujdonság. — *Mezey Kálmán* színtársulatának bemutatkozása. — Az első est. — dec. 3.

Csütörtökön kezdett hozzá *Mezey Kálmán* színtársulata a téli szezonhoz. És az első impresszió, amibe bele kell a tolnak kapaszkodnia, az az volt, amivel a nézőtér szolgált. Eleven, kedves ragyogás ömlött mindenfelől és mintha s mi odon, ócska színházunk belefutott volna abba a sok színességbe, amivel a zsufoltság megtelt nézőtér hatott. S bizonyosság-nak frappáns: érdeklődően, szíves készséggel fordul az ujhelyi közönség a színház felé s ha megtalálja a színpadon azokat az értékeket, a melyek nivót jelentenek és komoly eredményekre törnek, akkor szívesen szegődik minden igyekezet elé. A közönség és a színpad érdekeinek egynek kell lennie s ha meg van ez a harmonia: eredményesen fejlik majd előre a szezon és nines okunk arra, hogy diszsonanciáktól tarthassunk.

A csütörtöki esti bemutató — s itt van a hangsúly — sikerrel járt. A muzikusleány — *Buchbinder Jarnó* operettje — a selejtebbje közül való mindannak, ami az utóbbi időben a bécsi színpadokról került át hozzánk. zenéjében itt-ott megakad egy-egy kedves, szeriözsebb szám s a lágy, érzelmes bécsi muzika — szélesen, sok ötlettel — ömlik itt-ott az orkeszterből: de a maga egészében kevés ahhoz, hogy feledtesse a librettót. Az unalomig ismert mese laposan, minden szellem és minden frissesség nélkül viszi előre a cselekményt. Azt a legolcsóbb szentimentalizmust kapjuk, amelyet iskolás tankönyvek példának és amely nem jelent visszatérést a hajporos, parfömös romantikához, de csupa ócska sablon és erőtlén igyekvés azon, hogy keretet kapjon a *Jarnó* muzikája. Ennyi a muzikusleány és ahogyan színpadra vitte a társulat, abban volt eleveenség és volt sok kedves, szimpatikus ötlet.

Nem szabad azzal az elhatározással beülnünk a nézőtérre, hogy doronggal támadunk a társulatra, ha nem éri be a vállalkozásuk a fővárosi nivót. Számot kell vetnünk a lehetőségekkel és minden megállapításnak onnan kell sarkallnia, hogy Ujhely egy nagyon szegényesen összehozott kerületnek a középpontja csak és nem szabad tulbecsülnünk a pártfogásnak azt a fokát — anyagiakban való azt a súlyát — melylyel a legjobb esetben honorálhatjuk a színtársulat igyekvéseit. S ha ehhez a szemponthoz igazodunk s nem ott kezdjük a bírálatot, hogy Pesten kü-lönbül adták a muzikusleányt, akkor le kell tennünk minden *Alfréd Kerr-i* pózról és konstatálnunk kell, hogy sikerrel járt a bemutatkozó. Voltak hiányok és voltak fogyatékoságok s nem kaptuk minden szerepben azt az értéket, melyben gyönyörűségünk telhetik: de ez a vidéki színjátszás. A vezetőserepet *Feledi Boriska* vitte — finom graciozitással, ötletesen — s kedves pajzánsága, decens játékmodora egyszerűben meghódították a közönséget. Vérbeli szubrett, akinél külön nagyon kevés fordul meg mostanában a vidéki színpadokon. Temperamentumosan, tüzes jókedvvel debutált a másodszebrett: *Fátyol Hedvig*. Volt élet s kedves jókedv az alakításban. Szívesen, sok szeretettel fogadta mindkettőjüket a közönség.

Bájosan, valami pajzán gráciával hatott egy apró princ szerepében *Lenkeffy Ica*. Maga a legvarázsosabb fiatalság s ahogy odaállt a színpadra, nem igen vettük észre, hogy néhány hónapja tapodja csak a deszkákat. *Áldory László* ügyes, kellemes színész: otthonosan, routinnal állta meg a helyét. A többiek több-kevesebb — s inkább kevesebb, mint több szerencsével — estek át a bemutatkozásán.

A zenekar pompásan, sok művészi tökélyvel dolgozott *Tombor Aladár* karnagy vezetése alatt. Az előadás kerekded, egygyéhangolt volt és végig magán hordta az energikus s hozzáértő rendezői kéznyomát. s. l.

** **A színházi hét.** Tegnap este gyöngye érdeklődés mellett másodszer került színre A muzikusleány. Az előadás sikeressége semmiben sem marad mögötte a csütörtöki esti bemutatkozó sikereinek. Ma este *Markovits Margit* föléptével a Kaméliás hölgy kerül színre. A heti műsor a következő: vasárnap délután: *Tót leány*, este: *Csöppség*, hétfőn: *II. Rákóczi Ferenc fogsága* (mérsekelt helyárrakkal), kedden: *Traviata* (opera), szerdán: *Traviata*.

** **Fülöp Alfréd**, színházi zenekar-igazgató elvállal zongora hangolásokat és azok esetleges javítását. Mint kiváló szakembert, ajánljuk az érdeklődők b. figyelmébe.

KÖZGAZDASÁG.

* **A drágaság kérdése.** A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége f. évi december hó 12-én megtartandó nagygyűlésen *Rubinek Gyula* a O. M. G. E. igazgatójának előadásában a drágaság kérdése kerül napirendre. E kérdés foglalkoztatja ma nemcsak valamennyi társadalmi testületünket, de a törvényhozásban is már erős visszhangra talált. Sajnálattal kell tapasztalunk, hogy e kérdés kapcsán gazdátársadalmunk erős támadásoknak van kitéve és a drágaság okozói az agráriusokat nevezik meg éppen azok a körök, amelyek gazdátársadalmunk önzetlenségének köszönhetik, hogy az utóbbi évek folyamán nagyra fejlődhetek. Szükséges, hogy a gazdátársadalomnak e kérdésben való egy-séges állásfoglalása impozáns módon is kifejezésre jusson és e kérdésben egyöntetű, határozott, erélyes megnyilatkozásunkkal a kormány állásfoglalását megszilárdítsuk és egyszerű-szermind támasztékot nyujtsunk ahhoz, hogy az ellentámadásokkal szemben a kormány sikeres ellenállást fejthessen ki! Felkérjük ezért a vármegyei t. gazdaközönséget, hogy a G. E. O. Sz. f. évi december hó 12-én megtartandó nagygyűlésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A résztvenni szándékozók tarthatnak kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolványra, mely személyenkint 40 fillér postabélyeg beküldése ellenében a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségénél (Budapest, IX., Köztelek) sürgősen megrendelhető. A *Zemplén-megyei Gazd. Egyesület* elnöksége.

NYILT TÉR. *)

SZTOJKAI

LUGOS SÓS SAVANYUVIZ

rekedtség, köhögés és nátha ellen. Cukorbetegségnél speciális gyógyszer. Főraktár Sátoraljaujhelyben:

Vilkovszky és Tóth cégnél.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla**.
Főmunkatárs: **Majtényi Géza**.
Helyettes szerkesztő: **Roboz Hugó**.
Laptulajdonos: **Ehler Gyula**.

Legcé

Mi

R

mely há
tárgyalj
M
megbíz
szükség
Sz
teszi s
A
minden
tanácsa
A
Az
időközö

Lampe

Budape

egy
kia

Áll

minden gy
nek a lelke
Hog
keresebben

LEO

hird

BUDA

ahol kiváló
séggel és
téseket és
és külföldi
256 k

K

te

KE

BUDA

Legujabb

Alapítva

Legcélszerűbb!

Legolcsóbb!

Mindenkinek nélkülözhetetlen

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA

mely három nagy nyolcadrétű kötetben rövid és tömör leírásokban tárgyalja az összes tudnivalókat.

Minden cikkét kiváló szakemberek irták, tehát adatai feltétlenül megbízhatók; csak azt öleli fel, amire a művelt embernek tényleg szüksége van s akkora terjedelemben, amennyiben szükséges.

Szövegét száznál több tábla — köztük sok színes — teszi szemléletessé.

A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar közönség mindennapos használatra való, könnyen kezelhető, praktikus és hű tanácsadója.

A három pompás kötet ára 54 korona.

Az I. kötet 1911. elején jelenik meg, a II. és III. kötet rövid időközökben.

Megrendelhető:

Lampel R. könykeresk. (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrásy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Kiadó üzlethelyiség.

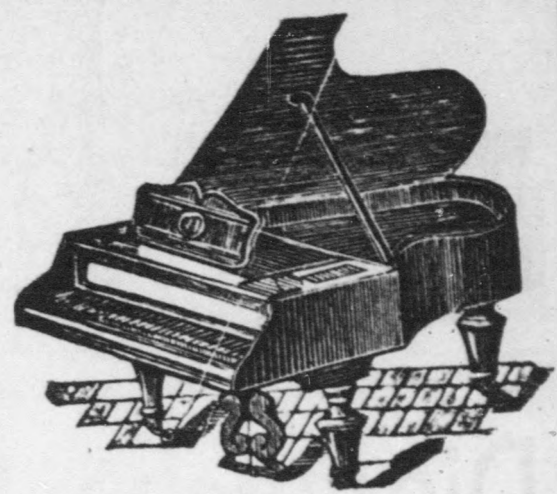
Sátoraljai helyben, a város központján egy szép nagy üzlethelyiség azonnal is kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Zongoraterem és kikölcsönző intézet.

Uj és használt Zongorák és Pianinok legmérsékeltébb áron

ugy cserébe, mint részletfizetésre kaphatók, továbbá zongora hangolás és javításra előjegyzések eszközölhetők

Udvardi Szaniszló utódánál
Sátoraljai helyben. (Dr. Szepessi-ház.)

Egy ügyes varrónő házhoz ajánlkozik.

Czime megtudható a kiadóhivatalban.

Eladó

szabad kézből, közvetlen a város határában lévő 141 katasztrális hold kiterjedésű szántóföld.

Tudakozódhatni Arpad-utca 23. szám alatt.

Szőlőoltványok

szőlővesszők s finom érmelléki borok beszerzésére legmélegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Képes árjegyzéket tanuságos tartalommal ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindent érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-lapon kérni.

Dlcső ár, pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél.

Készlet: 3 millió.

A REKLÁM

Allandó, egyszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legskerekesben, legjobban és legolcsóbban, megtudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnék hirdetések és reklámok az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.
256 kitéző naptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Telefon 12-06.

TÖRLEY

TALISMAN CASINO RÉSERVÉ

Egy okos fej

csakis

Dr. Oetker-féle sütőport-t

Védjegy.

Oetker.

alkalmaz, mely a legjobb, legtökéletesebb és orvosok által melegen ajánlott élesztőpótszer

E készítmény 12 filléres csomagokban, mely egy 1/2 kg. liszt számára szükséges élesztőt tartalmaz, az ismertebb fűszer és droguaüzletekben kapható.

Számtalanszor fényesen bevált. A sütemények, kuglófok és tészták készítésére szolgáló receptek ingyen kaphatók.

Cs. és kir. szabadalm. **sérvkötők** pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testgyógyesítő-, járó- és támogató-, jár- és támasztó fűzőket, egyenestartókat ferdénőték részére, valamint a betegápoláshoz tartozó összes czikkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legjutányosabb-gyári árak mellett

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérvkötők és testgyógyesítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherozeg-utca 17.
Legujabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapítva 1878. Telefon 18-76.

Védjegy: „Horgony”

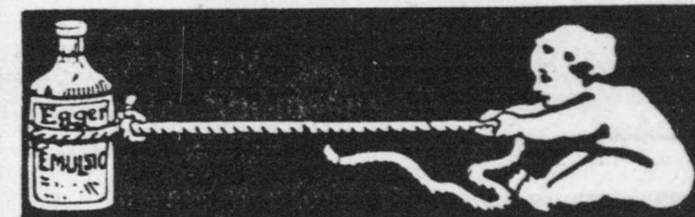
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmetesítés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzése ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 80, K. 1.40 és K. 2. — és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész-nél, Budapest. **D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”,** Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

EGGER EMULSIO

csak a védjeggyel valódi.

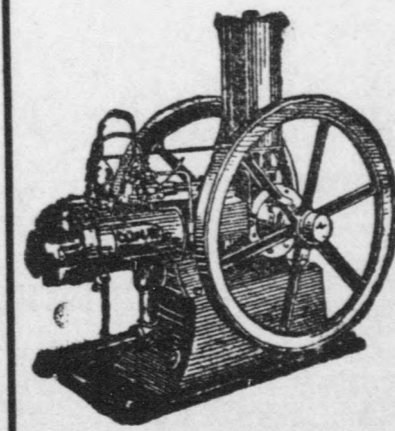

Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekeinek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyhességnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hirneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek.

Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerertárakban. Postán 3 üveget bérmentve 6 kor.-ért a pénz előzetes beküldése után vagy utánvétellel küld: „Nádor gyógyszerertár” Budapest VI., Váci-körút 17.

CLIMAX

nyersolaj-motorok és lokomobilok

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari oszloka.

Nincs robbanási veszély! se pénzügyi ellenőrzés.

Elsőrangú referenciák.

BACHRICH és TÁRSA
Budapest Wien Hamburg

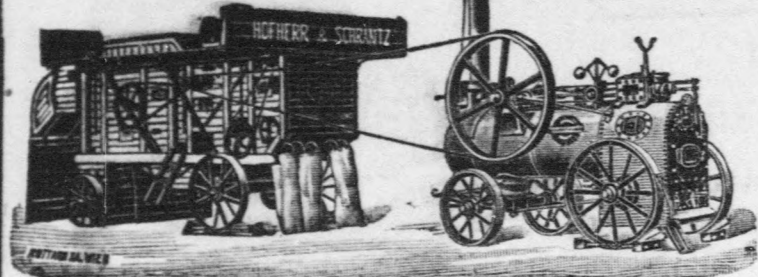
Motorgyári fióktelep:

Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Tőzsdepalota.)

MOTORYÁR

Wien. XIX/6. Heiligenstädterstrasse 83.

HOPHERR ÉS SCHRANTZ
BUDAPESTI GÉPGYÁR
ZEMPLÉNVÁRMEGYEI VEZÉRKÉPVISELETE.

Sürgőnycim :
DIÓSZEGHY ÉK
Sátoraljaujhely.

Interurbán telefon szám: 112.

Diószeghy Pál és Társa

[SATORALJAUJHELY, Kazinczy-utca 4.

Ajánljuk az általunk képviselt elsőrendű gyártmányokat:

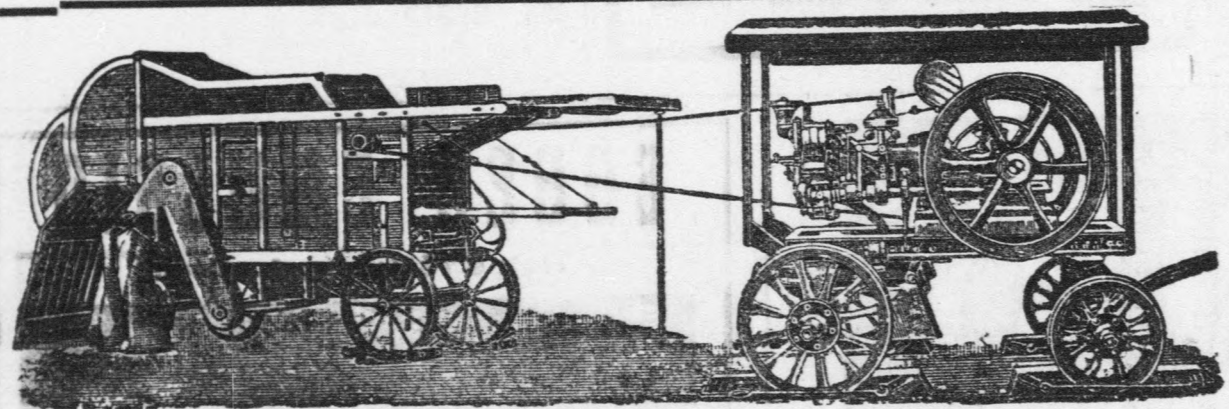
Elsőrendű gőzcséplő és motorcséplő készleteket. Ipari célokra minden fajta gőzgépeket, valamint motorokat. Műszaki cikkekét mindennemű üzemhez. Vetőgépeket, ekéket, rostákat, konkolyozókat, szecskavágókat, továbbá tárosás boronákat, altalajtömörítőket, aratógépeket, gereblyéket.

A legfinomabb gépolaj, hengerolaj, motorolaj, tovotte kenőcs és elsőrendű kocsikenőcsöt. — Szalonnát a legjutányosabban szállítunk.

Felvesszünk élet- és tüzbiztosításokat.

A legfinomabb gyártmányu zsákokat és ponyvákat állandóan raktáron tartjuk.

Czégtagok: DIÓSZEGHY PÁL és KELETI GÉZA.

Belföldi, hazai új
biztosító részvénytársaság,
mely az összes régi, új s legújabb
biztosítási ágazatokat
közvetlenül és közvetve műveli,
megbízható, tevékeny és jó
üzletszerző

főügynököt keres.

Kimerítő, írásbeli ajánlatok:
"Összes biztosítási ágazatok"
alatt Eckstein Bernát hirdetési
irodájába, Budapest, VII. kerület,
Erzsébet-körút 37. szám alá
küldendők.

Zongoratulajdonos urak b. figyelmébe!

Zongorahangolást négy koronától
feljebb; javítást, bőrzést, hurozást és
levágást olesón vállalok. — Használt
jó vagy rozskarba lévő, hosszú vagy
rövid zongorákat megvételre keresek.
Előjegyezni lehet Szabó és Trócsányi,
valamint Löwy Adolf zeneműkereske-
déseibe és lakásomon Apponyi-utca
32. szám. — Zongora-leczkét naturból
felőtteknek is, havonta 10 koronáért
adok. Becesses pártfogást kér

Guna Gyula

zongora-hangoló,

Sátoraljaujhely, Apponyi-u. 32.

EHRlich „606”

Legközelebb megjelenik

Ehrlich és Hata

sajátkezű munkája

az általuk „606” gyógyító
feltalált szerről.
Az eredeti kísérletek meg-
örökített élethű képeivel.

IRTÁK: Dr. EHRlich P. ÉS Dr. HATA S.

Magyarra fordította, előszóval
és magyarázatokkal ellátta
Dr. Marschalkó Tamás kolozsvári
egyetemi tanár.

Tudományos értéke mellett szenzációsan érdekes munka, melynek
tartalmát minden kultúremlernek ismernie kell.

Boltí ára: füzve 6 korona, diszkótésben 8 korona.

Az előfizetési összeg beküldése esetén bérmentve küldjük, utánvé-
teles rendelés esetén a portót a rendelő fizeti.

Megrendelhető:

Hegedüs és Sándor könyvkiadóhivatalától Debrecenben
és bármely hazai könyvkereskedőnél.

Minden embernek nélkülözhetetlen.

Diskrét széküldés.

LEGUJABB SZERKEZETŰ CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból

nagy választéku

állandó bizományi raktár van

Sátoraljaujhely, Deák-utca 3. szám alatt.

Igen kedvező részletfizetési módzatok.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

Gróf Hadik-Barkóczy Endre varannói gőzmalomának
kereskedelmi osztálya 1911. február 1-étől szerződésre
kíván lépni oly vállalkozóval, a ki évenként legalább
tízezer métermázsza búzát és rozsot öröltetni hajlandó.

Érdeklődők részletesebb felvilágosítás végett for-
duljanak a malom-felügyelőséghez.

Épületek, bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítását,

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett

eszközöl az

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljaujhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingó-
ságok felvételére kívánatra saját meg-
bizottunkat küldjük ki.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Schön Sándor és Barna D. cég

sátoraljaújhelyi divatáruháza

összes raktáron lévő áruit az üzlet végleges felosztása folytán

feltűnő olcsó árban kiráusítja.

Ezért mindenki helyesen és okosan cselekszik, ha e kiváló alkalmat felhasználva, szükségletét ezen cégnél beszerezni iparkodik.

Raktáron vannak: női és férfi ruhakelmék, vásznak, női és férfi fehérneműk, menyasszonyi kelengyék, szőnyegek és függönyök nagy választékban.

Feltűnően olcsó árak.

10000/1910. tk. sz.

Hirdetmény.

Nagykászér, Kiskászér, Biste, Legenye, Mátyás-háza és Alsóimihályi községeknek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cz. értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, kik valamely tehertertel átvitelének az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1911. évi június hó 10. napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1911. évi június hó 10. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1911. évi június hó 10. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Sátoraljaújhelyben, a kir. törvényszéknél mint telekkönyvi hatóságnál 1910. évi november hó 19-én.

A kiadmány hitelül:

Markovits,
telekkönyvvezető.

Lázár sk.,
kir. tvszéki bíró.

Legujabb.

Felhívom figyelmét a mélyen tisztelt nagyérdemű közönségnek Kazinczy-utca 6. szám alatt, a Polgári Takarékpénztár épületében levő teljesen ujonnan berendezett

fényképészeti és festészeti műtermemre.

A modern kor legtokéletesebb eszközeinek beszerzésével rendkívül olcsó áron vagyok képes a legszebb kivitelű képeket előállítani, melylyel a legkényesebb izlést is kielégítem.

Kérem áraitól és képeim finomságáról személyes meggyőződést szerezni.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel:

VASUTICS J.

fényképész.

Építész iroda áthelyezés.

Bényey István építész lakását és építész irodáját Kazinczy-utca 65. sz. alatti házába helyezte át. Interurbán-telefon szám 132.

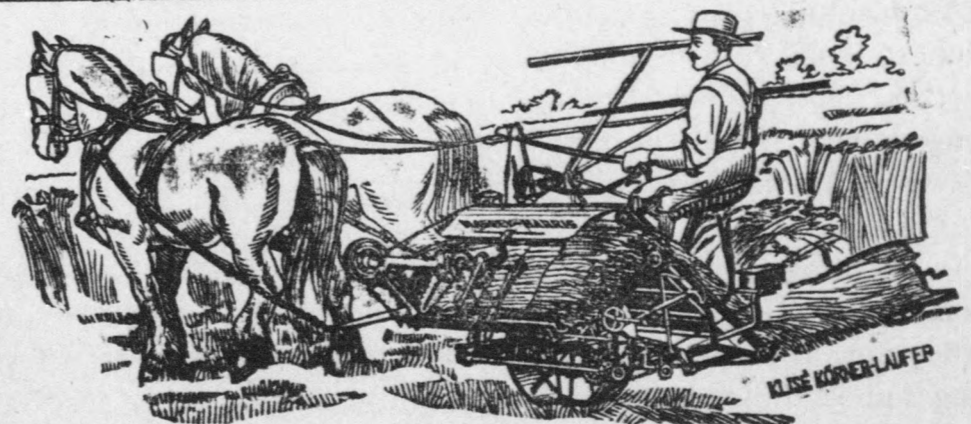
Egy valódi nikelezett női

„Columbus” korcsolya

bokaszíjjal együtt olcsón eladó, gyermeklábakra is alkalmas.

Czim a kiadóhivatalban.

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fűkaszaló aratógép és földmívelő eszközök
gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C^o. R.-T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 29. sz.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

A Budapesti Nagy Áruház teljesen feloszlik.

Az összes raktáron levő áruk, u. m.: női- és férfi ruhakelmék, vásznak, kanavászok, női és férfi fehérneműk, menyasszonyi kelengyék, szőnyegek, függönyök, sálók, téli kendők, paplanok, 1000 drb. ágylepedő liliomvászonból (drbja 80 kr.) Mindezen cikkek félárban lesznek kiárusítva.

A végkiárusítás nem a vásárló közönség megtévesztésére szolgál, hanem komoly elhatározáson alapul, amiről már az árak tetemes leszállításánál fogva is személyesen meggyőződést szerezhet.

Megtévesztés vételre nem kötelez.

Kiváló tisztelettel:
A BUDAPESTI NAGY ÁRUHÁZ
Sátoraljaújhely, Rákóczi utca sarok.

Valóságos Istenáldás!!

a debreczeni szárított és tőzeggel komposztírozott fekátrágya. Elsőrendű felül nem mulható légeny és foszfortrágya szőlők, gyümölcsösök, kapásnövények trágyázására. — Vezérképviselő:

KLÁR ANDOR DEBRECZEN
Placz-utca 77. sz.

Számos elismerő levél!

Telefonszám 445. Használati utasítás és részletes felvilágosítás díjmentesen.

A készlet rövidesen elfogy, siessen szükségletét megrendelni. Kipróbálni bármily kis mennyiségben el ne mulassza!

Superfoszfát, thomassalak, feltárt-csontliszt vagonszámra és kisebb mennyiségben is irodámnál megrendelhető.

A műtrágyából állandó raktár!

2/1910. biz. sz.

Hirdetmény.

Luka község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkben előírt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1910. évi december hó 15-ik napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítatnak:

1. mindazok, akik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoljék okirataikat mutassák fel.

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközölgék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében a szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Sátoraljaújhely, 1910. évi november hó 12-én.

A betétszerkesztő bizottság:

Szilágyi Dezső,
telekkönyvvezető.

Göttinger Rajner,
kir. tvszéki bíró.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy **BLUM GÉZA** Szőnyeg és
butorraktár. függöny áruház.
SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-
szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legujabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmirna, Tilim és hollandi szőnyegek
nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretheben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne—femme, vittáge

Dupla ágyterítők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármily e szakba vágó

munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálók.

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitűnő minőségű

Esterházy-cognac

mindenütt kapható!

AZ Esterházy-cognac

a közönség kedvencz itala!

Esterházy cognacgyár

Központi irodája:

Telefon **BUDAPEST,** Telefon
31—49. 31—49.

V., Csáky-utca 14. szám.

A lelki gyógykezelés vet a beáll. Leggyakrabban az akut mat, hanem vetkezik. A nagy betegnek idejében esett, nem ségek, sőt közvetlen voltak a le nem azok most jelent

Az ország leszkott a volt adót n kor-olykor Ebbe hamagyar. Jött Szaladgálás letfizetésért pedig itt a den halaszgedés s do szaporodik Igy erősöd középosztá gos drágas bára a pár foglalt ko okozott. J a fizetésük résével, de és még cs sem kaph jövő megh sitésének legalább csináljanak

Az ipa hosszú me után hatal akciót vár. fedezet em Széll Kálm emeljék fe mély szállit ipari és bizonyosan szenved. A lenség nor igen jó t hangulatna hangulat közeli emlé ismét élet sincs ked vezérévé, lenni olyan nek felcsa hány hiu bicció nyerj Altaláno

Még a

férfiöltör rendel